

TER BESLISSING

Aan

de minister

18/8

Generale Thesaurie
Directie Financiële
Markten

Persoonsgegevens

nota

Nader rapport Implementatiewet wijzigingsrichtlijn
solvabiliteit II 2027

Datum

10 augustus 2026

Notanummer

2026-0000313024

Bijlagen

1. Nader rapport
2. Wetsvoorstel
3. Memorie van Toelichting

Aanleiding

De Raad van State heeft een blanco advies uitgebracht over het voorstel voor de Implementatiewet wijzigingsrichtlijn solvabiliteit II 2027. In bijgevoegd nader rapport is het advies van de Raad van State verwerkt. Het wetsvoorstel is gereed voor indiening bij de Tweede Kamer.

Beslispunten

U wordt geadviseerd in te stemmen met het nader rapport, het wetsvoorstel en de memorie van toelichting. Graag uw akkoord voor indiening van het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer.

U wordt verzocht daartoe de volgende stukken te ondertekenen:

- het nader rapport aan de Koning (bijlage 1);
- de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel (bijlage 3, pagina 54).

Kernpunten

- De wijzigingsrichtlijn solvabiliteit II 2027 is op 30 januari 2025 in werking getreden en heeft als implementatiedeadline 29 januari 2027. Het onderhavige wetsvoorstel beoogt te voorzien in lastenluwe implementatie en ligt op schema voor tijdige implementatie.
- De richtlijn wordt met een wetsvoorstel, algemene maatregel van bestuur (AMvB) en een ministeriële regeling geïmplementeerd.
- De Raad van State heeft geen opmerkingen gemaakt bij het wetsvoorstel en heeft positief geadviseerd. Het advies heeft dus niet geleid tot aanpassingen van het wetsvoorstel. Wel is van de gelegenheid gebruik gemaakt om enkele wetstechnische wijzigingen in het wetsvoorstel door te voeren. Het wetsvoorstel is gereed voor aanbieding aan de Tweede Kamer.

Toelichting

- De richtlijn Solvabiliteit II en de daarmee samenhangende gedelegeerde verordening vormen het Europees regelgevend kader voor (het toezicht op) verzekeraars. Het raamwerk is gericht op de bescherming van de belangen van polishouders, onder meer door verzekeraars te verplichten voldoende kapitaal aan te houden om hun verplichtingen op korte en lange termijn jegens polishouders te kunnen nakomen.
- De belangrijkste wijzigingen van de richtlijn Solvabiliteit II zien op:

14/8

- meer proportionele vereisten voor verzekeraars, onder andere op het gebied van rapportage- en governanceverplichtingen;
- macroprudentiële instrumenten voor de Nederlandsche Bank om in te grijpen bij systeemrisico's en uitzonderlijke sectorbrede schokken;
- het expliciet meenemen van klimaat- en duurzaamheidsrisico's in de risicoanalyses van verzekeraars;
- kapitaalvereisten die beter aansluiten bij het langetermijnkarakter van verzekeringsverplichtingen en die in verschillende marktomstandigheden tot aangepaste prudentieniveaus kunnen leiden.
- Het onderhavige wetsvoorstel voorziet in implementatie van deze wijzigingen door aanpassing van de Wet op het financieel toezicht.
- Naast het wetsvoorstel zijn een AMvB en ministeriële regeling in voorbereiding ter implementatie van deze wijzigingsrichtlijn. Ten aanzien van de AMvB, het Implementatiebesluit wijzigingsrichtlijn Solvabiliteit II 2027, geldt dat deze recent is geconsulteerd en de daarop ontvangen opmerkingen momenteel worden verwerkt. Naar verwachting is het concept-implementatiebesluit begin van het najaar gereed voor verzending aan de Raad van State. Het kan pas worden aangeboden aan de Raad van State als de Tweede Kamer heeft ingestemd met het onderhavige wetsvoorstel, waarin de grondslagen voor het de AMvB staan.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

N.v.t.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER BESLISSING

Aan

de minister

10/5

Generale Thesaurie
Directie Financiële
Markten

nota

Akkoord t.b.v. RvS-advisering Implementatiewet herziene
richtlijn solvabiliteit II

Persoonsgegevens

Aanleiding

Het ontwerp-wetsvoorstel Implementatiewet wijzigingsrichtlijn solvabiliteit II is van 9 januari tot 10 februari 2026 openbaar geconsulteerd. Hierop zijn twee consultatiereacties ontvangen. Tevens heeft DNB een uitvoeringstoets uitgevoerd en heeft het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) advies uitgebracht. Het ontwerp-wetsvoorstel is nu gereed voor advisering door de Raad van State.

Beslispunten

Wij adviseren u in te stemmen met het ontwerp-wetsvoorstel. Gaat u akkoord met de verzending van het ontwerp-wetsvoorstel aan de Raad van State? Zo ja, dan verzoeken wij u om de volgende stukken te ondertekenen:

- de voordracht aan de koning (bijlage 1);
- de memorie van toelichting bij het ontwerp-wetsvoorstel (bijlage 3, p. 53).

Voorafgaand aan consultatie heeft de MR reeds ingestemd met het aanhangig maken van het wetsvoorstel bij de Afdeling advisering van de Raad van State (onder voorbehoud dat er geen grote inhoudelijke wijzigingen zouden zijn n.a.v. de consultatie: dat is niet het geval).

Kernpunten

- Dit wetsvoorstel implementeert Richtlijn (EU) 2025/2, die wijzigingen bevat op de richtlijn solvabiliteit II. De richtlijn solvabiliteit II bevat het toezicht- en prudentieel raamwerk voor verzekeraars. De belangrijkste wijzigingen zijn toegelicht in een eerdere nota die aan u is voorgelegd (bijlage 4).
- Uitvoeringstoets DNB: DNB schrijft in haar uitvoeringstoets dat zij in staat is om toezicht te houden en dat de extra capaciteit die dit vergt binnen het lopende kostenkader wordt opgevangen. Wel vraagt DNB de wetgever extra nationale voorwaarden te stellen op basis waarvan zij toestemming kan verlenen voor het toepassen van de volatiliteitsaanpassing (VA) door een verzekeraar.¹ De richtlijn voorziet hier echter niet in. In het kader van een lastenluwe implementatie en het waarborgen van een gelijk speelveld tussen lidstaten adviseren we om de wens van DNB niet op te volgen.

¹ Verzekeraars kunnen onder voorwaarden in hun interne model voor de berekening van kapitaaleisen rekening houden met schommelingen in de financiële markt, waardoor deze minder hard doorwerken in hun kapitaalspositie. De toepassing van de VA heeft daarmee een verlagend effect op de waarde van technische voorzieningen die een verzekeraar aanhoudt en dus een verlagend effect op hoeveel eigen vermogen die zij aan moet houden.

Datum

23 april 2026

Notanummer

2026-0000117267

Bijlagen

1. Voordracht
2. Ontwerp-wetsvoorstel
3. Memorie van toelichting
4. Nota internetconsultatie

- ATR-advies: in zijn advies geeft ATR het ontwerp-wetsvoorstel het dictum 2 (indienen/vaststellen nadat met de adviespunten rekening is gehouden), met twee adviespunten. De twee adviespunten zijn overgenomen in het wetsvoorstel (zie toelichting). Verder is ATR positief over de lastenluwe implementatie.
- Consultatiereacties: er zijn twee consultatiereacties ingediend door de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) en het Verbond van Verzekeraars (Verbond). De consultatiereacties hebben geleid tot enige aanpassingen in het wetsvoorstel en de memorie van toelichting. Onder 'toelichting' zijn in een tabel de belangrijkste opmerkingen en reacties daarop opgenomen.

Toelichting

Advies ATR en de reactie daarop

- Het ATR concludeert dat de wijzigingsrichtlijn en de aanwezige lidstaatopties lastenluw worden geïmplementeerd. Wel adviseert het ATR om het wetsvoorstel op twee punten aan te passen, dan wel te verduidelijken. Hieronder zijn schematisch de twee adviespunten en wijze van verwerking weergegeven.

Advies ATR	Reactie MinFin in MvT en aanpassing
Om kleine en niet-complexe verzekeraars automatisch onder het lichtere proportionaliteitsregime te laten vallen en daarmee te profiteren van evenredigheidsmaatregelen, zonder dat zij eerst een aanvraag moet doen om te worden aangemerkt als kleine en niet-complexe verzekeraar.	Overgenomen. Waar in het ontwerp-wetsvoorstel eerst een aanvraag werd voorgeschreven, is nu enkel een kennisgeving door een verzekeraar aan DNB voldoende om te worden aangemerkt als kleine en niet-complexe verzekeraar.
In de toelichting van het ontwerp-wetsvoorstel inzicht geven in de uit te voeren handelingen en de aan te leveren informatie voor alle verzekeraars die in aanmerking komen voor lasten verminderende evenredigheidsmaatregelen.	Overgenomen. Aan dit advies is opvolging gegeven door in de toelichting van het ontwerp-wetsvoorstel nader uit te werken van welke (incidentele) handelingen en regeldrukkosten er sprake is voor verzekeraars die aanspraak willen maken op deze evenredigheidsmaatregelen.

Internetconsultatie en de reactie daarop

- Hieronder zijn schematisch de consultatiereacties en de reactie daarop/wijze van verwerking weergegeven. Meer technische opmerkingen zijn hier niet weergegeven. In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel worden alle reacties besproken.

Reactie internetconsultatie	Reactie MinFin in MvT en evt. aanpassing
Berekening groepssolvabiliteit	
Het Verbond meent dat een richtlijn-bepaling nadere implementatie behoeft. Dit ziet op de bevoegdheid voor DNB als groepstoezichthouder om zelf of op verzoek van de groep, te besluiten dat een deelneming in een entiteit uit een andere financiële sector (bijvoorbeeld een bank) van het voor de groepssolvabiliteit van de deelnemende	De opmerking van het Verbond wordt overgenomen en uitgewerkt in het nog voor te leggen Implementatiebesluit wijzigingsrichtlijn Solvabiliteit II 2027.

onderneming in aanmerking komend eigen vermogen af moet worden getrokken.	
Auditplicht op de SFCR-balans²	
De NBA vraagt naar verduidelijking ten aanzien van de auditplicht die geldt voor de balans in het SFCR-rapport.	In de toelichting wordt verduidelijkt dat verzekeraars in Nederland reeds onderworpen zijn aan een auditplicht. Als de balans in de SFCR gelijk is aan die in de reeds bestaande jaarlijkse kwantitatieve rapportages en de verklaring van die audit aan de toezichthouder is verstrekt, is een extra audit niet nodig. Hiermee wordt in lijn met het doel van de wijzigingsrichtlijn, zowel de nauwkeurigheid van de openbaar gemaakte informatie van de SFCR gewaarborgd, als de administratieve last van aanvullende openbaarmakingsvereisten beperkt. Tegelijkertijd wordt de bestaande praktijk lastenluw bestendigd.
De NBA verzoekt om duidelijkheid over de ingangsdatum van de wettelijke auditplicht, met name of de SFCR over boekjaar 2026 moet voldoen aan de oude of reeds aan de nieuwe (gewijzigde) grondslagen, en of de auditplicht geldt voor de balans per 31 december 2026 dan wel eerst vanaf het boekjaar 2027.	Recent heeft de Europese Verzekerings- en Pensioenautoriteit (EIOPA) aangegeven dat de ingangsdatum van de auditplicht zal gelden vanaf het eerste kwartaal van 2027.
De NBA pleit voor consistentie in de interpretatie van het begrip 'gebeurtenissen na balansdatum'. Dit geldt zowel voor jaarrekening 2026, de jaarstaten (in het vierde kwartaal van 2026), en de SFCR (met peildatum 31 december 2026).	De suggesties van de NBA hebben betrekking op de jaarverslaggevingsvoorschriften die niet voortvloeien uit verplichtingen van de richtlijn solvabiliteit II. De NBA dient suggesties rondom jaarverslaggevingsvoorschriften aan te dragen bij de Raad voor de jaarverslaggeving, of anders binnen de International Financial Reporting Standards (IFRS). Dit punt wordt niet overgenomen.
Lastendruk	
Het Verbond merkt op dat de regeldrukkosten van het wetsvoorstel te laag en niet reëel zijn ingeschat.	Bij het berekenen van de regeldruk voor bedrijven dient de gehele rijksoverheid het Handboek meting regeldrukkosten te gebruiken. In het ontwerp-wetsvoorstel is het Handboek overeenkomstig toegepast. Het ATR ziet hierop toe en heeft op dit punt geen opmerkingen geplaatst.
Overig	
De NBA stelt dat geen inzicht wordt gegeven in aanpassingen van lagere regelgeving.	Het Implementatiebesluit wijzigingsrichtlijn solvabiliteit II 2027 en de Implementatieregeling wijzigingsrichtlijn solvabiliteit II 2027 zijn nog in voorbereiding. Voor het implementatiebesluit is

² Het SFCR-rapport (Solvency and Financial Condition Report) is een jaarlijks openbaar rapport dat verzekeraars en herverzekeraars in de EU moeten publiceren om inzicht te geven in hun solvabiliteit, financiële positie en risicobeheer volgens de Solvency II-richtlijn.

	consultatie voorzien in Q2 van dit jaar.
--	--

Communicatie

Geen aanvullende communicatie voorzien.

Politiek/bestuurlijke context

Indachtig het coalitieakkoord vindt de implementatie zo lastenluw mogelijk plaats.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER BESLISSING

Aan

de minister

21

Generale Thesaurie
Directie Financiële
Markten

Persoonsgegevens

nota

Internetconsultatie Implementatiewet wijzigingsrichtlijn
solvabiliteit II 2027

Datum

8 december 2025

Notanummer

2025-0000542550

Bijlagen

1. MR-formulier
2. ontwerp wetsvoorstel
3. memorie van
Toelichting

Aanleiding

Het ontwerp voor de Implementatiewet wijzigingsrichtlijn solvabiliteit II 2027 is gereed voor internetconsultatie. Dit wetsvoorstel implementeert de wijzigingen aan het prudentieel toezichtkader voor verzekeraars dat volgt uit de richtlijn Solvabiliteit II.

Beslispunten

Wij adviseren u in te stemmen met het consulteren van het ontwerp wetsvoorstel. Gaat u akkoord met:

1. agendering van het ontwerp wetsvoorstel voor de ministerraad, ten behoeve van een MR-akkoord om het voorstel te publiceren op www.internetconsultatie.nl en na afloop van de consultatie, als de consultatie niet tot ingrijpende wijzigingen leidt, om advies aanhangig te doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.
Indien u hiermee akkoord bent, wordt u verzocht bijgevoegd MR-formulier te ondertekenen (bijlage 1);
2. het namens u voorleggen van het wetsvoorstel aan:
 - DNB, voor een uitvoeringstoets; en
 - het Adviescollege toetsing regeldruk, voor advies.

Kernpunten

- De richtlijn Solvabiliteit II (2009/138) voor (het prudentieel toezicht op) verzekeraars is recentelijk gewijzigd.
- De belangrijkste wijzigingen van de richtlijn Solvabiliteit II zien op:
 - meer proportionele vereisten voor verzekeraars, onder andere op het gebied van rapportage- en governanceverplichtingen;
 - macroprudentiële instrumenten voor de Nederlandsche Bank om in te grijpen bij systeemrisico's en uitzonderlijke sectorbrede schokken;
 - het expliciet meenemen van klimaat- en duurzaamheidsrisico's in de risicoanalyses van verzekeraars;
 - kapitaalvereisten die beter aansluiten bij het langetermijnkarakter van verzekeringsverplichtingen en die in verschillende marktomstandigheden tot aangepaste prudentieniveaus kunnen leiden.
- Het onderhavige wetsvoorstel voorziet in implementatie van deze wijzigingen door aanpassing van de Wet op het financieel toezicht.

Enkel het strikt noodzakelijke obv de richtlijn.

- De wijzigingsrichtlijn voorziet in drie lidstaatopties. Voorgesteld wordt gebruik te maken van één lidstaatoptie, waardoor schommelingen in de financiële markten minder hard doorwerken in de kapitaalpositie van verzekeraars met een intern model. Het uitoefenen van deze lidstaatoptie komt neer op bestendiging van het bestaande beleid binnen Nederland. Het niet-inroepen van de lidstaatoptie zou tot aanzienlijke lastenverzwaring leiden (zie toelichting).
- Ook overigens is beoogd te voorzien in lastenluwe implementatie. De regeldruk die voortvloeit uit het onderhavige voorstel, vloeit rechtstreeks voort uit de wijzigingsrichtlijn, doordat eisen worden gesteld aan het expliciet meenemen van ESG-risico's in de interne governance en risicobeheersing van verzekeraars.
- Op onderdelen wordt echter juist in een lastenverlichting voorzien, doordat er een specifiek proportionaliteitsregime wordt ingericht voor kleinere verzekeraars die aanspraak kunnen maken op lastenverlichtende evenredigheidsmaatregelen. Ook reguliere verzekeraars kunnen onder voorwaarden aanspraak maken op (enkele) lastenverlichtende evenredigheidsmaatregelen. In de memorie van toelichting worden in § 5.2. de regeldrukgevolgen van dit wetsvoorstel uitgebreid beschreven.

Toelichting

- De richtlijn Solvabiliteit II en de daarmee samenhangende gedelegeerde verordening vormen het Europees regelgevend kader voor verzekeraars. Het raamwerk is gericht op de bescherming van de belangen van polishouders, onder meer door verzekeraars te verplichten voldoende kapitaal aan te houden om hun verplichtingen op korte en lange termijn jegens polishouders te kunnen nakomen.
- Naar aanleiding van de wijzigingsrichtlijn wordt ook de gedelegeerde verordening herzien. De Europese Commissie streeft ernaar eind 2025 de finale teksten van de gedelegeerde wijzigingsverordening vast te stellen. Deze gedelegeerde verordening heeft rechtstreekse werking.
- De Nederlandse inzet bij de herziening van de richtlijn Solvabiliteit II richtte zich op het erkennen van het langetermijnkarakter van het verzekeringsbedrijf en het bieden van passende prikkels voor verzekeraars om bij te dragen aan de financiering van de reële economie. Tegelijkertijd stond voldoende risico-georiënteerde prudentiële regelgeving centraal, evenals het verbeteren van proportionaliteit om kleinere verzekeraars te ontlasten en het beperken van onnodige complexiteit om toezicht en naleving effectief te houden.
- De belangrijkste wetswijzigingen die voortvloeien uit de wijziging van de richtlijn Solvabiliteit II zijn:
 - **Proportionaliteit:** de toepassingsdrempels van de richtlijn Solvabiliteit II worden verhoogd, waardoor mogelijk een aantal reguliere verzekeraars na inwerkingtreding onder het soepelere nationale *Solvency-Basic* regime zullen vallen. Ten tweede introduceert de wijzigingsrichtlijn een aantal lastenverlichtingen - zogeheten evenredigheidsmaatregelen - voor daartoe aangemerkte kleine en niet-complexe verzekeraars. De evenredigheidsmaatregelen omvatten lichtere en proportionele regels o.a. ten aanzien van rapportage, openbaarmaking, *governance* en de berekening van technische voorzieningen. Daarnaast kunnen ook verzekeraars die niet onder de nieuwe categorie van kleine en niet-complexe verzekeraar vallen, onder voorwaarden gebruik maken van (enkele) evenredigheidsmaatregelen.

- Evenwichtige verdeling van kapitaaleisen voor verzekeraars, met betrekking tot de technische voorzieningen en het solvabiliteitskapitaalvereiste, die zijn afgestemd op het langetermijnkarakter van verzekeringsverplichtingen.
- Macroprudentiële instrumenten: gericht op het identificeren, beoordelen en aanpakken van systeemrisico's en het waarborgen van de stabiliteit van het financiële systeem.
- Klimaat en duurzaamheid: verzekeraars moeten expliciet hun blootstelling aan klimaat- en duurzaamheidsrisico's beoordelen, scenario's voor de mogelijke langetermijneffecten opstellen en deze periodiek herzien.
- Versterking toezicht op verzekeringsgroepen en grensoverschrijdende activiteiten voor een consistent toezicht binnen de Europese Unie. Dit bevordert transparantie en risicobeheer en waarborgt de bescherming van verzekeringsnemers.

Lidstaattopties

- In de wijzigingsrichtlijn is een aantal lidstaattopties opgenomen. Deze worden in paragraaf 4.2 van de memorie van toelichting toegelicht. Hieronder wordt de beoogde toepassing van de lidstaattopties door NL schematisch weergegeven.

Lidstaattoptie	Wel/niet toegepast	Redenatie
Bredere reikwijdte audit jaarlijks rapport (SFCR) voor kleine en niet-complexe verzekeraars	Niet toegepast	Het proportionaliteitsregime dient aantrekkelijk te zijn voor kleine en niet-complexe verzekeraars. Door deze lidstaattoptie niet toe te passen worden extra administratieve lasten voor kleine en niet-complexe verzekeraars voorkomen.
Uitbreiding inhoud audit jaarlijks rapport (SFCR) voor verzekeraars	Niet toegepast	Om geen extra administratieve lasten voor verzekeraars te creëren is ervoor gekozen geen gebruik te maken van deze lidstaattoptie en wordt de auditplicht die betrekking heeft op de SFCR niet uitgebreid tot andere onderdelen dan de balans.
Effect van kredietsspreadbewegingen op de volatiliteitsaanpassing toestaan in het interne model	Wel toegepast	Verzekeraars en herverzekeraars kunnen onder voorwaarden in hun interne model rekening houden met schommelingen in de financiële markt, waardoor deze minder hard doorwerken in hun kapitaalspositie. Het uitoefenen van deze lidstaattoptie komt neer op bestendiging van het bestaande beleid binnen Nederland ten aanzien van het toestaan van de modellen die zien op het effect van de volatiliteitsaanpassing. Door gebruikmaking van deze lidstaattoptie, blijft Nederland vasthouden aan het bestaande beleid en hoeven verzekeraars hun interne modellen niet aanpassen, waardoor er geen extra administratieve lasten aan hen worden opgelegd.

Vervolgproces

- Het merendeel van de wijzigingsrichtlijn Solvabiliteit II wordt geïmplementeerd met het onderhavige ontwerpvoorstel. Daarnaast zullen er nog een algemene maatregel van bestuur en ministeriële regeling worden opgesteld.

- De implementatiedeadline voor de wijzigingsrichtlijn solvabiliteit II eindigt op 30 januari 2027. Het streven is om het wetsvoorstel rond zomer 2026 in te dienen bij de Tweede Kamer, na consultatie (rond of na aankomende jaarwisseling) en advisering door de Raad van State (voorjaar 2026).
- DNB is nauw betrokken geweest bij het opstellen van dit ontwerp-wetsvoorstel. Gedurende de consultatieperiode zal DNB om een uitvoeringstoets worden gevraagd.

Communicatie

Geen aanvullende communicatie voorzien. De consultatie wordt gepubliceerd op www.internetconsultatie.nl.

Politiek/bestuurlijke context

Indachtig het hoofdlijnenakkoord vindt de implementatie zo lastenluw mogelijk plaats.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.